

ข่าวประชาสัมพันธ์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

๑๑๔ สุขุมวิท ๒๓ แขวงคลองเตยเหนือ เขตวัฒนา กรุงเทพฯ ๑๐๑๑๐ โทรศัพท์ ๐-๒๖๔๙-๕๐๐๐
ภายใน ๑-๕๖๖๖ โทรศัพท์/โทรสาร ๐-๒๖๕๕-๐๓๑๑

ข่าวจากหนังสือพิมพ์มติชนสุดสัปดาห์ ฉบับประจำวันที ๒๗ มี.ค. - ๓ เม.ย. ๕๗ หน้า ๖๙ มูลค่าข่าว ๑๓๙,๒๘๐.-

ศูนย์สารสนเทศและการประชาสัมพันธ์ ได้จัดระบบข่าวสื่อสิ่งพิมพ์ สนใจดูที่ได้ <http://news.swu.ac.th/newsclips/>

ธรรมลีลา

ฉัตรสุมาลย์

dhammananda91@gmail.com

นักพลະหญิงไทยคนแรก

วันนี้ **ดร.พิชิต เมืองนาโพธิ์** มาพบ ท่านเป็น อาจารย์อยู่ที่ มศว สอนอยู่คณะพลศึกษา ผู้เขียนก็มีความตื่นตาตื่นใจในข้อมูลใหม่ ทราบว่าตอนนั้นคณะพลศึกษา ของ มศว ได้ย้ายไปอยู่ที่ อ.องครักษ์ จ.นครนายก มีการเรียนการสอน ถึงระดับปริญญาเอกแล้ว น่าโมทนาจริงๆ สาเหตุที่ท่านมาพบนั้น ท่านกำลังรวบรวม ข้อมูลเพื่อเขียนหนังสือประวัติของพลศึกษา โดยย้อนไปเมื่อ พ.ศ.2456 เมื่อมีการตั้ง ร.ร.พลศึกษาเป็นครั้งแรก ตอนนั้น ยังมี การเรียนการสอนอยู่ที่ ร.ร.สวนกุหลาบ เรียกว่า เป็นรุ่นก่อนสงคราม ในช่วง 2484-2488 นั้น ต้องปิดการเรียนการสอนไปโดยปริยายด้วย ภาวะสงคราม รุ่นหลังจากนั้น เรียกว่า รุ่นหลัง สงคราม

ทั้งหมดที่พูดมาข้างต้นนั้น ผู้เขียนก็ยังไม่ เกิดทั้งสิ้น แต่ผู้เขียนกลายเป็นผู้ให้คำบอกเล่า สำหรับการเก็บข้อมูลโดยการบอกเล่า ที่เรียกว่า oral history

ทั้งนี้ ดร.พิชิตท่านได้ไปค้นประวัติของ

นักพลະหญิงคนแรกของไทย 2475

สาธิตญัตต (ยูโด) ที่ประจวบคีรีขันธ์

ร.ร.พลศึกษา มา พบว่ามารดาของผู้เขียน เป็นนักพลหญิงคนแรกนั่นเอง

มารดาของผู้เขียน เดิมชื่อ น.ส.สมัย กบิลสิงห์ (ต่อมา สมัยจอมพล ป.พิบูลสงคราม เปลี่ยนเป็นวรมัย โดยนำอักษร ว.ในชื่อเดิมของสามี มาใส่เป็นที่ระลึกถึงคุณทวดผู้ใหญ่ชื่อนั้น) ขณะนั้น แม่เป็นครูใหญ่ที่ ร.ร.มัทธัตถ์ (อยู่ที่บางรัก) แม่สนใจดนตรี (ยูโด) และตาบฝรั่งเศส มาก เมื่อมีเวลาตอนเย็นจึงไปเรียนพลศึกษา สมัยนั้น ครูที่เป็นผู้สอนที่แม่พูดถึงเสมอคือ **ครูทิม อติเปรมานนท์ ครูภูมิเส็ง ทวีสิทธิ์ ครูนิยม ทองชิต ครูทิม อติเปรมานนท์** ท่านมีลูกสาว ผู้เขียนเรียกพี่โอปอล ท่านสอนที่ ร.ร.เบญจมาชาลัย

ครูทิม เป็นครูที่สอนยูโด (ยูโด) ท่านมีเมตตา และสอนแม่เหมือนลูกคนหนึ่ง เนื่องจากวิชายูโดเป็นเรื่องใหม่สำหรับสังคมไทย เวลาได้รับเชิญไปบรรยาย และสาธิต ครูทิมมักให้แม่ทำหน้าที่ทั้งบรรยาย และสาธิตการสอนไปด้วยในตัว

ทั้งนี้ เป็นการสร้างค่านิยมใหม่ เพราะเรื่องพลศึกษาเดิมเป็นเรื่องของผู้ชาย พอมีลูกศิษย์ที่เป็นหญิงเข้ามา จึงได้รับความสนใจเป็นพิเศษ แม่เป็นครูโดยอาชีพ เมื่อมาเรียนพลศึกษาก็สามารถเรียนรู้และถ่ายทอดองค์ความรู้ได้ดี เป็นการช่วยผ่อนแรงครูบาอาจารย์ที่สอนไปด้วยในตัว

ในรูปเก่าๆ มีรูปหนึ่งแม่กำลังบรรยายเรื่องยูโดลูกสาวสามคนก็ จ.ประจวบคีรีขันธ์ ท่านแต่งตัวชุดลูกเสือหญิง ดูขลังทีเดียว

ในบรรดาวิชาที่เรียน มีทั้งมวยไทย มวยฝรั่ง ตาบฝรั่ง กระบี่ กระบอง และยูโด

ท่านเล่าว่าท่านทำคะแนนได้ดีที่สุดในวิชาตาบฝรั่ง ทั้งนี้ เพราะท่านรูปร่างสูงโปร่ง เวลาการตีตาบจะงวมส่ง ส่วนวิชายูโดสู่นั้น ท่านได้นำมาใช้ประโยชน์ในการดำเนินชีวิตในสมัยต่อมา ลูกทุกคนในบ้านท่านจะฝึกให้ทั้งยูโดพื้นฐาน และมวยฝรั่ง

ท่านเคยเล่าว่า ตอนที่ท่านขึ้นสอบมวยฝรั่งนั้น รุ่นน้อง เอาใจช่วยเชียร์

อยู่ขอบสนาม ตะโกนร้องเตือนว่า “พี่มัยไม่ได้ใส่กระชับ” โดยลืมไปว่า ผู้หญิงไม่ต้องใส่กระชับ รุ่นน้องท่านนี้ ต่อมาท่านเป็น ผอ.ช่างกลปทุมวัน (หากจำผิด ขอโทษด้วย)

เมื่อประเทศไทยเริ่มมีทีวีที่วังบางขุนพรหม แม่ก็ยังได้รับเชิญไปสาธิตการป้องกันตัวด้วย ในช่วงที่กำลังเรียนอยู่ที่ ร.ร.พลศึกษา ที่ ร.ร.สวนกุหลาบนั้น ในช่วงปีภาคฤดูร้อน พ.ศ. 2475 ท่านตัดสินใจเดินทางโดยจักรยานไปกับคณะลูกเสือชาย โดยการนำของ ครูทิม อติเปรมานนท์ นั่นเอง ใช้เวลาเดินทางทั้งสิ้น 29 วัน เรียกว่าเป็นไฮไลต์ของชีวิตในวัยที่ร่างกายสมบูรณ์เต็มที

สำหรับเรื่องการเดินทางโดยจักรยานไปสิงคโปร์นั้น ท่านเขียนเล่าไว้เอง ได้รวบรวมนำมาพิมพ์อีกครั้งเมื่อปี 2550 หนังสือชื่อ **บนเส้นทางทรหด**

ปกตินักพลไม่ใช่นักเขียน บังเอิญแม่เป็นนักเขียนตั้งแต่วัย 17 ท่าน จึงสามารถถ่ายทอดเรื่องราวที่เต็มไปด้วยความประทับใจเป็นประวัติศาสตร์ตกทอดมาถึงรุ่นลูกและหลาน ขณะเดียวกันท่านก็ยังเล่าเหตุการณ์ที่ประทับใจในความทรงจำของท่านให้ลูกๆ ฟังหลายครั้ง ผู้เขียนกำลังนึกว่า คงต้องพิจารณา นำเรื่อง บนเส้นทางทรหดกลับมาพิมพ์ใหม่

เรื่องหนึ่งที่คุณแม่ชอบมาก คือเมื่อท่านไปติดอยู่บนเกาะแห่งหนึ่งทางใต้ของประเทศ ท่านออกไปอาบน้ำ แต่ด้วยความที่เป็นนักพลที่เข้าสายเลือด ท่านยังมองหาวุธติดตัวไปด้วย ปรากฏว่าถูกข่มขู่โจมตีด้วยโจรท้องถิ่นจริง หลังจากประดาบกันเพียงสองครั้ง โจรนั้นก็กระโดดแล้วหนีหายไป

ท่านรีบกลับมาที่เรือ และก่อนเรือจะออกมีเด็กบนเกาะนั้น วิ่งนำจดหมายมาให้ ในจดหมายนั้น เขียนขอโทษที่ล่วงเกิน ปรากฏว่าโจรที่ท่านได้ประดาบนั้น เคยมาฝึกวิชาดาบที่ ร.ร.พลศึกษา เมื่อเห็นฝีมือตาบของแม่ เขาก็จำได้ทันทีว่า เป็นนักพล และเมื่อเป็นผู้หญิงก็จะเป็นใครอื่นไม่ได้ นอกจาก “พี่มัย”

ผู้เขียนอ่านแล้วขวนลุก ว่าสมัยนั้น ฝีมือตาบนั้น สามารถดูได้ถึงที่มาที่ไปของวิชานั้น เป็นอะไรที่ผู้เขียนรู้สึกว้าวศักดิ์สิทธิ์

มีคนเคยถามแม่ว่า ทำไมจึงเดินทางไปสิงคโปร์ด้วยจักรยาน ท่านบอกว่า ท่านเป็น

ครูใหญ่สอนทั้งนักเรียนหญิงและชาย ท่านต้องการให้นักเรียนผู้ชายได้เห็น ว่าหากเราตั้งใจทำ ผู้ชายทำได้ ผู้หญิงก็ทำได้เช่นกัน ความสามารถไม่ได้จำกัดด้วยเพศ

นักสตรีนิยมคงที่ว่า ผู้หญิงไทยมีความคิดเช่นนี้ มาตั้งแต่ช่วงปี 2475 แล้ว

หลังภาพตอนที่ท่านเดินทางไปสิงคโปร์ ซึ่งกลายเป็นประวัติศาสตร์ไปแล้วนั้น ท่านเขียนด้วยลายมือไว้ว่า

ข้าฯ จะบำเพ็ญตนให้เป็นประโยชน์แก่ผู้อื่น ทุกคำคิดจะระลึกรู้จัก ฝึกลงมือจะทำไปทุกวัน จะฝึกไปทำไปทุกวัน ให้สมกันกับที่สาบานเคย

เข้าใจว่าท่านว่าให้สมกันที่สาบานนั้น น่าจะเป็นการสาบานตนของลูกเสือ ทำให้เข้าใจเส้นทางชีวิตของท่านในชั้นปลายที่ท่านหันมาปฏิบัติตามสายโพธิสัตว์ได้มากขึ้น

อีกรูปหนึ่งท่านอยู่ในชุดลูกเสือกำลังถือจอบขุดดินที่สวนศรีสุข ข้างหลังภาพเขียนว่า

แม้ข้าเจ้าเป็นเหล่าสตรีเพศ ก็รักประเทศและชาติศาสนา หวังบำรุงสุดกำลังวิชา ... (ขาดหายไป)

แม่เริ่มต้นจากชีวิตของนักเขียน นักพล ลูกเสือ ครู ต่อมาเป็นนักข่าว เป็นบรรณาธิการ นิตยสารรายสัปดาห์ คือ ไทยใหม่วันจันทร์ กว่าจะพบเส้นทางชีวิตที่ลงตัวที่สุดของท่าน

เป็นเส้นทางทรหดจริงๆ ●